

„**POKROK**“ vychádza každý piatok

Adresa pre všetky zásielky:

Josef Teslík Uh. Skalica (Szakolca).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a

platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Strašná sebevražda.

Zvláštnym a strašným spôsobom pripravil sa dobrovoľne o život nedávno robotník v kamenolome František Smetana z K. Sebevrah najprv sa náležite posilnil tou besnicou (takovou ako ju predáva ten v tom novom kasíne) k tej strašlivej smrti, potom si lahol na dynamitový patrón a zapálil ho. Účinok výbuchu bol na najvyššom strašlivý. Robotník bol celkom na kusy roztrhaný. Samovrah pracoval vo skale a tam zoberal si dynamitový patrón, ktorým sa pripravil o život. — Tá pálenka!

➡ Remeselnická zábava je t. r. 6. augusta! Chystajte sa na ňu! ➡

Slovenská výstava v Hodoníne.

V nedeľu, dňa 30. júla je otvorenie slovenskej (hospodárskej, priemyselnej a narodopisnej) výstavy v Hodoníne. Program ku tomuto je nasledovný:

O 5. hodine ráno: Budiček.

O 11. „ predpolud.: Vitanie hostov na nádraží. Potom seradenie spolkov pred Besedným domom a sprievod ku výstavištu.

O 11 1/2 hodine predpolud.: Otvorenie výstavy.

O 1. hodine: Banket.

Popoludní: Promenádný koncert na výstavišti.

Milý bratia! Slováci! jako roľníci, tak remeselníci i priemyselníci, tu máme vzácnu, zriedkavú príležitosť ku vzdelaniu sa v každom obore. Preto žiadon kto môžeš, nezameškaj túto príležitosť a využij ju ku svojmu prospechu. Hore sa! Podme hľúne na výstavu do Hodonína! Prečo? Preto, aby si tu videl a dobre si prezrel jaký pokrok sa stal v hospodárstve, remeselníctve a priemysle. Tu uvidíš najlepšie výrobky z každého oboru a môžeš a máš sa usilovať sa pracovať dľa toho dobrého, do tvojho oboru pariaceho, ktoré tu uvidíš. Tú príležitosť nemá žiaden nechať si ujsť, hlavne z nášho okolia, lebo tu môžeme za malý peniaz vidieť to, čo by nás stálo mnoho peňazí keď by sme to chceli ísť do veľkého mesta prezreť (myslím výstavu) a i to sa zriedka trať. A čo je hlavné, je to: že tu uvidíš, milý bratre, všetko prácu slovenskú! Tu uvidíš, že ešte Slováci žijú a že napredujú. Preto ešte raz voláme: každý, jako roľník tak remeselník i priemyselník choď na výstavu do Hodonína!

Hlavná výprava zo Skalice pôjde na výstavu v nedeľu dňa 13. augusta a preto, aby sa nám i v tomto smere cesta a pri tom i zábrava spríjemnila, hľadme čím vo väčšom počte ísť na raz na výstavu. Organizujte sa už od teraz v jednotlivé grupy (na voze) a každý kto mieni ísť s výpravou nech to oznámi v redakcii „Pokroku“ a táto potom určí hodinu o ktorej sa vyjde, jako aj celé pokračovanie na výstave atď. atď. Toto hľúne navštevovanie výstavy má i ten dobrý cieľ, že keď ich ide mnoho na raz majú vstupné lacnejšie. A preto bratia, nedelte sa, nevyhovárajte sa, známou už vyhovorkou, že vraj keď ide ten nepôjdem ja, a keď ten neide nepôjdem ani ja a pod., ale každý si povedz: **Podme všetci na raz!** na výstavu do Hodonína!

Niečo o remeselníctve.

„K. a P. O.“ č. 5. r. I.

(Dokončenie).

C) Trefou požiadavkou nášho remeselníka je, aby rozumel priemyselnému vyrábaniu tovaru. Dôležitosť priemyselnosti poznáme najlepšie, keď postavíme si otázku: „Ako je to, že India, ktorí remeslo neznajú, predsa s prospechom vo veľkom ho sprevádzajú, naopak, India, ktorí fabriky riadili i keď sú plní a pracovití, so samostatným remeslom ďaleko nedôjdu?“ Vidíme, že tu dačo váži. To je tá špekulácia: vedieť všetko dobre premysleť, rozmysleť, rozvážiť. To je to najdôležitejšie pri remesle: prácu hmotnú, tú vykonávajú delníci — mašiny. Slováci pracujú po veľkých mestách, v Amerike, pracujú dobre a svedomite, ale obyčajne len pracujú a — nič viac — druhí myslia. Za tú hmotnú prácu sú platení a ostávajú v službe u toho, kto myslí.

My musíme sa povzniesť k tomu, aby sme premýšľali — rozmýšľali. Prácu hmotnú môžu nám vziať mašiny, myšlienky ale nevyrvie žiaden.

Premýšľať, rozmýšľať, budeme len vtedy, keď sa budeme učiť, vzdelávať. Myšlienky nedajú sa nikomu vliať, tie sa musia vzbudiť, a na tom by nám malo najviac záležať. Ako je to, že mnohý náš tovaryš pracoval sice vo veľkom meste, v najprednejších dielnach, bol z najlepších robotníkov, urobil všetkým požiadavkám zadosť, pride na vonkov, obecenstvo je s nim nespokojné — on nevie vyhovieť požiadavkám atď. Odpoveď snadá: V meste mal prácu pripravenú, rozdelenú, mal všetko pri ruke, nástroje a iné pomôcky, nič ale nekupoval, ani nepredával. Keď osamotnel, nič nemal, všetko musí si zaopatriť; pritom musí ale rozmýšľať, premýšľať, a — tu obyčajne zaviazne. Co by strojom za 5 minút spravil, to robí i celú hodinu a predsa to dobre nespraví.

Naši mládenci, keď sú na vandri, robia, robia, ničoho si nevšímajú, ani sa nič nespýtajú, kde by ten stroj dostať, kde by tú látku kúpiť mohol. My môžeme právom povedať, že *čo im žid nezaopatrí, to nemajú. Naši len robia, za nich myslí žid.* Preto musíme pátrať potom, kde by sme dostali potrebné stroje, látky, suroviny, kde sú lacnejšie a dokonalejšie. Zkusuj každý, čítaj a sputuj sa!!!

Náš remeselník prácu odbaví, nemysli potom na nič; nie aby si jej potom všimnul, či vyhovie tomu, kto si to objednal.

Náš remeselník má cestovať aspoň raz v roku do veľkého mesta, všimnúť si to, čo je pekné, učiť sa strihu a forme. Kúpiť si taký hotový výrobok, prehládnuť ho dobre, aby sa z toho niečomu priučil.

Remeselník musí si pripadne stroje sám vymysleť, musí staré stroje zlepšovať. U nás remeselník má obyčajne stroje, ktoré si pred svadbou kúpil, až do smrti, pripadne zdedia ich ešte i deti.

Remeselníci majú zhotovovať i tovar, ktorý si nikto neobjednal a držať ho na sklade. Človek by ani nekúpil dačo, keď ale vidí, že je to pekné, kúpi to. Vidíte, židia dajú si na tom zvlášť záležať: hľadajú, aby čo možná všetko na sklade mali. Počítajú nato, že sa predsa daku niečo zapáči a že to kúpi.

Bez zásob niečo priemyslu. Každý musí pracovať i pre zásobu. Má mať sklady, tovar ukazovať, *ohlasovať v novinách a vystavovať*, aby obecenstvo tovar poznalo. Každý priemyselník musí tedy stále špekulovať. Len nové myšlienky ženú priemysel napred. Dobrodincom našim je každý, kto vedie náš k mysleniu, kto nás k tomu povzbudzuje. —

D) Obchod je pre priemyselníka práve tak dôležitý ako remeslo. Zkúsenosť nás učí, že priemysel i bez umenia remeselnického sa dobre viesť dá — bez obchodu ale ani dobrému remeselníkovi sa dobre nedarí. Máme veľké závody priemyselné, kde majiteľ nerozumie ničomu iba obchodu. Ten vie dobre kupovať, predávať a prevádza remeslo tak, že i umelých a šikovných remeselníkov utlačí. V takýchto fabrikách je náš remeselník dobrým robotníkom, vedie a riadi prácu. Náš človek vie znamená pracovať, keď sa mu látka a stroje dajú, nevie ale kupovať, predáť, nevie kupecky počítať. Prvou vecou je kúpa materiálu: surovín, nástrojov, paliva a látok potravných. Zkúsený remeselník kupuje všetko v pravý čas, t. j. keď látky dostane lacnejšie a lepšie. Priemyselník nenechá peniaze ležať mŕtvé. Priemyselník radšej si peniaze požičia, ponevác z výhodnej kúpi má väčší ošoh ako sú úroky od požičaných peňazí.

Pozrime na židov, čo tým tak pomohlo? Obchod, zákaz, že neschmali kupovať domy a polia, že museli mať svoje peniaze v obchode.

Priemyselník kupuje z prvej ruky, má preto tovar lepší a lacnejší. Tak by mali robiť i remeselníci. *Keď k takej kúpe sily a prostriedky jednotlivca nestačia, tam má sa spojiť s druhými.*

Nie menej dôležitý je predaj tovaru. Aby sa tento daril, musí mať náš remeselník vždy aspoň dáky sklad hotového tovaru, aby zákazník našiel čo hľadá. Tým dobrá povest sa rozšíri.

Lutovať musíme, že náš remeselník obchodu tak málo rozumie. Keď náš remeselník vidí, že na tom len dačo zarobí, neuspokojí sa s malým ziskom, radšej to tak nechá, že sa mu to nevyplatí. Keď by ale rátal, koľko to urobí za rok, keď by každý týždeň taký obchod spravil, zaiste že by to nepustil z ruky.

Konečne upozorniť musím i na korešpondenciu. Keď volačo objednávajú, vezmú

miesto listového papiera len takú handru; ťažko tomu rozumieť, čo napíšu. Z toho potom povstávajú všelijaké spory, švindly; lebo nikde niet toľko nepoctivosti, toľko šibalstva, ako v obchode. Preto musí remeselník byť rozumný, aby takým veciam predišiel, aby nevošiel v záväzky a spojenia, ktorých podmienky nie sú mu jasné.

Zbýva mi prehovoríť ešte aspoň v krátkosti o pomôckach, k náležitému vedeniu remesiel. Sú to školy, cestovanie čili vandri, spolčovanie sa atď. Remeselník má vedieť zachádzať primerane s ľuďmi, peniazmi a látkou. Každá škola zjemňuje u človeka mrav; zjemnený mrav robí potom človeka ochotného, úslužného, vďačného a spoľahlivého, robí vôbec remeselníka solidného, akým má byť každý. Nesmie odberateľov od seba odháňať, naopak svojim solidným chovaním sa, si odberateľov získava. To je hlavná príčina, že židia u ľudu nášho tak veľkú priazeň požívajú. Keď remeselník urazí svojho odberateľa, ten nielen že k nemu viac nepríde, ale odhovárať bude i druhých. Za svoje peniaze nedá sa urážať nikto. Každý remeselník musí tedy svojim odberateľom na koľko možno, ísť po ruke, voči nim má byť vládny, v živote mierny, v spoločnosti tichý a nie výstupný a zvadlivý. Musí si hľadiť získať priazeň ľudí vzdelaných a má-li slobodný čas, navštevovať a vyhľadávať vzdelané spoločnosti. Neurobí-li remeselník svojmu zákazníkovi k vôli alebo že celkom zkaží dáku vec, musí uznať, že je to jeho chyba a keby i nebola, musí ochotne, hovorím, ochotne vec napraviť a za odpustenie prosit.

V škole nadobudne si remeselník i základov mravných a riadiť sa bude len svedomitostou — tak naďalej dôjde.

V škole naučí sa poriadne písať, vo svojich záležitostiach dopisovať, bez čoho sa dnes neobíde. Naučí sa čítať, počítať, naučí sa zemapis, ktorí pri vandre veľké služby mu preukáže, naučí sa účtovníctvu, geometrii, fiske atď.

Dôležitou pomôckou je cestovanie čili vandri. Fabrikant, roľník cestuje, remeselník chodí na vandri. Každý náš šuhaj mal by ísť na vandri, aby niečo zkusil, niečomu sa priučil. U mnohých, ba takmer u všetkých našich remeselníkov je to nie tak. Ide sice, ale len ta, kde väčšiu mzdu dostane, pracuje bez účelu, nídění. Pracuje ako stroj, bez rozmyslu a ženie sa len za peniazmi bez ohľadu na to, či sa tam viac naučí, či tam pre svoj budúcnosť viac zpsobilosti nasbiera.

Náš šuhaj má ísť na vandri vtedy, keď sa už doma svojmu remeslu naučil. Cesty jeho smerovať majú ta, kde remeslo jeho kvitne, kde sa tovar, ktorému sa učil, vyrába, kupuje a predáva. Na ceste má si všimnúť dielni, strojov, surovín, pomocných i okrasných látok, má sa starať, aby poznal všetky nástroje, ktorými sa práca s dokonalouje a usnadňuje, kde sú k dostaniu. Hlavným účelom vandru je tedy, aby sa v remesle s dokonalou všestranne, aby sa niečomu naučil, zkrátka: učiť sa má na vandre a nie robotničiť. Svojej domovine sa neodcudzuj a po nadobudnutých zkusenostiach vráť sa do svojej vlasti a pracuj k dobru svojho národa.

O spoločnom nakupovaní surovín, o spoločnej výrobe nejdme šírť slová. To vie každý, že viac ľudí spolu viac zmôže, viac ľudí má väčší kapital a všetci India, všetko vedia. Sklad zbožia, predaj na trhoch, to všetko viacerým ľahšie ide, ako jednotlivcovi.

Jestli peňazí nemajú, požičajú si: ved máme naše peňažné ústavy, ktoré chvála Bohu dost peňazí majú. Hlavná vec je ale, aby remeselníci vedeli ich dobre použiť, k svojmu prospechu, aby neplýtvali a nerozhadzovali, ale radšej sa uskromnili. Musia hľadiť, aby kapital ich sa stále zväčšoval. Takému kynie skvelá budúcnosť.

Čo som povedal, tým naznačiť som chcel, čo všetko naše remeselníctvo by robit malo, aby si postavenie zlepšilo. Len keby chcelo! Všetko to záleží na Vás samých, páni! Právo, ťažko to pôjde, musíme ale dúfať, vzdelat sa a potom to ľahšie prevedieme. Ostatne, keď len niečo spravíme, už z toho veľký zisk bude a keď to jedon spraví, spraví to i druhý i tretí. Žiadať nemôžeme, aby sa všetci premenili; lebo mnoho je povolanych ale málo vyvolených. Každý nemá taký dar ducha, preto i medzi Vami ostane predsa istý počet jednoduchých robotníkov!!!

Dopisy.

— **Veľké Leváre.** Dňa 16. t. m. vydržiaval tunajší ženský spolok „Elisabeta“ zvaný, k podpore chudobných letnú svoju zábavu na „Láskách“ — krásnom to zelenom mieste.

Čas bol veľmi priaznivý, utešený; muzika naša levárska pekne, veselo a usilovne hrála, bárs aj kolofónu od tých pánštárov mala málo; hostov bolo z celého okolia a to pekných, vzácnych, tak teda zábava aj dobre vypadla a peňazi pre chudobu sa na 700 korún nasbieralo. Toho mohlo byť ešte aj viac.

Že obecenstvo na milé povolanie tak rado sa dostavilo, bola hlavne i tá príčina, že spolok tento ženský dostal novú predsedkiňu — osv. komtesu Elisabethu Wenckheim. Totižto tie predošlé predošlé predsedkine neboly nám milé, netiahlo nás nič ku nim, lebo mali čudné mienky o súkromnom spolku ženskom. Jedna totižto raz fúrov toho spolku — na shromaždenie s obecným bubnom dala zvolať; kde teraz s bubnom ani na zajacov sa nechodí. — A táto nová predsedkiňa preukázala aj, že je hodná tej úcty a hodnosti. Všetko dobre riadila a bolo vidieť, že je zdarnému výsledku i sama rada. — Bola veselá a mladici ju za to aj dobre vytančili. — Nebola však jedna čiastka obecenstva spokojná s jejima a jej podriadenými aranžérmi, samí to pánštari i s jejich pánštarským semitom, ktorý mal tuším najväčšiu *khokhádu* nacionálnu. — Tito totižto mali za heslo: studenosť, nadutosť a nevšímavosť. — Tak hneď pri vchode stojáci horný miesto privítania hostov — zúrivým okom meral človeka — máli peniaze; kde však naši milí Levárania dobre vedia to heslo: „Bez peněz, před muziku nelez!“ — Druhý studený bol kassír — a potom aranžér, tých veru vidieť nebolo, tí boli na druhom konci. By sa však bolo slušalo, ba bola jejich povinnosť, žeby tito aranžéri, keď už nie osobnosť hostov, tak predsa aspoň jejich tegere takto asi poprivítať mali: „Vitajte peniaze!“ — Ale však oni toľko embersígu veru nemali, lebo si asnať to mysleli, že človek započína sa vraj teprv od baróna — alebo aspoň od pánštara. — Najhorší aranžér však bol nadutý z Hrnčiaroviec. Tento násilie robil na hostov a len čardášmi celú spoločnosť dusil, a len jednej klike hovel, druhým však všetko odoprel, ba ešte i z jednej tanečnej izby čestných hostov vyhnať. A teraz sa preto pýtame, zdáži sa to s vedomosťou osvietenej komtesky — predsedkine stalo, a či to zodpovie roynoprávnosti a regulárnej zábavy? — Co si ten pán z Hrnčiaroviec myslí, že naše mozolné peniaze nemajú tej ceny jako jeho? Ci sme my len na to tam prísť mohli, aby nás tam odpojili, oholili? Teda my tam žiadne právo nemáme, len povinnosť platiť? — Ohó pánu, to si ty dávno v lekvárovej ulici, keď ty nás tak posudzujes; tak s nami zachádzas; tak naše peniaze nadužívas a takého pásu preukazuješ.

A preto, aby sa to v budúcnosti nestalo: zarádzame osv. predsedkine, žeby o mnoho lepšie bolo, keby si ona — vyjmúc jedných — celkom druhých aranžérov sriadila, lebo myslím, že tito sa nenapravia a vždy tým starým predošlým duchom páchnuť budú. Lebo jestli tenkrát len niektorí — takto uvítaní — ani hodinku sa tam nebaviac — odišli: tak budúce odidu skoro všetci, ba aj nikto tam nepôjde. Všetko už tenkrát sa stalo, že naši milí, ctení Levárania, tam vstúpili chcejúci — už z ďaleka vidiac, čo sa tam robí, ani si tam prísť nežiadali a domov sa vrátili. Smutno je to, totižto u nás, že jako hovoria: „Skalica je len na dve strany“, Leváre však už taký rekord dosiahly, že sú už aj na najmenej desať čiastok roztriedené.

Konečne musím spomenúť niektorých z prítomných pánov hostov. Z duchovného stavu boli tam dôst. p. dekan A. Melišek, p. farár J. Kákonyi, pán vychovavateľ Ján Folba výnimočne dobrý aranžér a bohoslovec M. Schikutta. Z pánov notáriusov vysl. J. Holba a D. Szücsy, potom p. Maszarovics, p. L. Holba a u nás vždy rád videný J. Kubica. Z pánov učiteľov boli tam naši vzdelaní A. a H. Parák, potom náš milý pán poštar A. Ráth, p. sirotčí J. Kresma, obľúbený náš p. Csenkey, p. kontrolor K. Kusera, p. J. Folba zo Sv. Janov a S. Prachár zo Závodu. Okrem týchto bolo tam pár študentov z university a náš p.

Doktor B. Neumann. Z našich milých, ctených a vážnych Leváranov, však ale mnoho ich pomenovať nemôžem, lebo jako hore udano bolo, málo ich tam prišlo, a aj z tých hneď zase pošlo. Predsa však spomínam: pánov Jozefa a Zigmunda Prachár, J. Špetko, Jána Peller, Pavla Gregor, Jána Slovák, Martina Radits nového to Uhra a Antona Janko atď. Chýbalo z nás veľmi mnoho, najväčšmi pán farár a pán učiteľ evanj., M. Bardún, náš obor pán Fikár, úcty hodný Sankot, veselý náš Martinek a iní. Najväčšie prekvapenie a radosť však nám spôsobil neočakávaný príchod dňa 15. t. m. v Viedni sub auspiciis imperatoris novo promovovaný prev. pán dr. theologie Frant Rudolf Jeklička. Sláva mu! Bol on tu bárs len na chvíľku medzi nami i s jeho milou matkou a rodinou.

Keď túto moju zprávu dokončujem, srdečne volám: Sláva našej osv. komteske Elisabethe Wenckheim, sláva celej osv. grófskej rodine. Teraz i na budúce, — abcu! však jej poddaným aranžérom, jestli na budúce zase tak nedbanlivo, neúctivo, nevšímajúce s nami zachádzať, a naše pri zábave, pre všetkých jednak rovné práva utláčať budú. Veď aj my sme ľudia! *Rodomil.*

Čo si tak s kmotrom kováčom rozprávame?

„Reku kmotre, čože vám preletelo prez nos? Veď vyzeráte dnes jako by ste chceli niekoľko osad vypáliť.“ — „Ach, ten darebák ma už zase dopálil.“ — „Ktorý darebák?“ — „Nuž ten moj syn. Pred chvíľkou prišiel ku mne vreštiac! tatičku požičajte mi krivák, ja si chcem jednu maďarskú knižku orezať. Moja stará na mňa ešte volá, nepožičiavaj mu ho, aby sa neporezal — ale to viete, jak mnoho ja na ženské rozumy dám. Požičal som mu ho.“ — „A chudás porezal sa?“ — „Čechmana sa reznuť, koprivu mráz nespáli. Ale tú knižku sriadil! Robí vám ten chmuľo šmik, šmik, pozre sa na knižku a vidí, že to ide všetko krivo. Rezne ešte jednúc — ono to zase križi; rezne po tretie, po štvrté, knižka porád čím dál tým horšie, a tak vám orezával a orezával porád preč.“ — „Až z knižky boly krajance, hahaha.“ — „Na to si tedy potreboval krivák?“ začnem naňho hromziť: I ty chmuľo nemotorný, čo len z teba bude darebák?”

Na to si vám malý ten špuntlik strčí ruky do obidvoch vaškov a odsekne mi zhurta: „Minister! — Veď ste to, tatičku, onekdy sám riekol, že ministri nič inšie nerobia, nežli okrajujú slobodu tak dlho, až z nej nič nezubude.“

„Hahaha, výborne! A to vás tak rozpáľilo? Nebuďte bojzlivec, pane Kozruchu, za to bych šuhajkovi dal takú mlaskavú hubičku, až by mu oči zaiskrily.“ — „Tak, tak, vy by ste bol pekný učiteľ. Chlapec tomu nerozumie, niekdy mu dačo vyskočí z huby a na koho je potom zle-nedobre, len na mňa.“ — „No, no, to by bolo nejaké nešťastie! Snáď nechcete, aby vás zvolili za rychtára.“ — „Toho sa nemusím báť; na to myslím, že sme u tých pánov už obidvaja až veľmi dobre zaznamenaní, len nechcem aby mali zase dačo nového o mne roztrusovať. S tými musíme len tak v rukavičkách zaobchádzať. Povieť vám istý pád. — Bude tomu asi štrnásť dní, sišli sme sa v hospode, pil sa tam nejaký oľdomáš. Jako obyčajne bola prvá jejich starosť: karty, karty sem! Nežli priniesol šenkár vino, už mali rozdané, a ferblík šiel kolom. Ja nič som nehovoril, ale vo mne všetko vrelo. Keď som si tedy tak trochu zavlažil, začnem pekne zvolna tozvažovať. Povedám im jako u národov vzdelaných toto hranie v karty vôbec prestáva, že je to móda cudzá, ktorú sme sa naučili od Nemcov, že je to darobné mrhanie času i peňazi, ktoré by sme čo Slováci mali na užitočnejšie veci obracať, vykladám im, jako by to bolo pekné, keď by všetci jako tu sedia za ty peniaze, čo do mesiaca prehrávajú, odberali noviny, alebo kupovali užitočné knihy a tak ďalej.“

„No a čo oni na to?“ — „Vysmiali sa mi, abych vraj si tú múdrosť nechal pre seba: že vraj bych tiež karbanil, keď by mi to žena dovolila. — Pochybils Kozruchu, myslím si, musíš začať s druhého konca.“

„A kde ste začal?“ — „Až tam od Moravy. Zpýtal som sa proste a krátko, pôjde-li z nich kto také na tú slávnosť na Velehrad. Oni na mňa vyvalili oči, jako by pred nimi stál fúzatý Fehérvári, a už som ich mal vo vačku. Rozprávam im o Velehrade, o Luhačovičiach, o výstavke v Hodonine, o mliekarni a spolkovom dome v Skalici, oni poslúchali a poslúchali, až sa im tajil dech a bez všetkých ostud: bolo po ferblík!“ — „Hahaha Kozruchu, vy ste predsa len vždy tá stará koža.“ *Franko.*

Drobné zprávy.

— **Smrť.** Dňa 24. júla t. r. zomrel po krátkej chorobe Ján Bežo, učiteľ na odpočinku, pokladník senickej filiálky banky „Tatry“ a majiteľ knihtačiarne v Senici v 63. roku svojho požehnaného života. Zomrel bol rodofub verný a vykonal mnoho pre národ písaním a vydávaním dobrých slovenských učebných knižiek. Buď mu zem ľahká! Boh poteš zarmútenú rodinu!

— **Remeselnícka zábava.** Skalickí remeselníci usporiadajú v nedeľu dňa 6. augusta t. r. v mestskom hájku *Veľký koncert*, s pójený s tanečnou zábavou. *Ve prospech utvorujúceho remeselníckeho spolku.* Ku tejto zábave i na tomto mieste zveme široké obecenstvo. Vstupné za osobu 80 hal., za rodinu 2 kor. Hudbu previedie chválneznáma veteránka kapella p. Fr. Ježka. Po chod do Hájku z mestskej hospody o 4. hod. Začiatok koncertu o 5. hod. popolud.

Zároveň na tomto mieste upozorňujeme remeselnícke „široké komité“ a všetkých našich priateľov, aby nepočúvali na rozličné neprajnícke zo závisťi pochádzajúce reči, ale každý nech sa osobne presvedčí o stave veci na patričnom mieste a potom keď sa presvedčia, iste každý bude nás všemožne a s oduševnením podporovať. Tak tiež kroky ku založeniu „Remeselníckeho spolku“ sa už tiež robá.

— **Valaská škola mravov stodola.** Pán *Fr. Škutil* vydal nedávno knižočku tohoto mena. Knižočka táto obsahuje veľmi mnoho poučného, zdravého, mravného a vtípného čítania, jako aj veršiky v nej pre svoju ľahkú a jednoduchú slovenčinu, idú veľmi ľahko do srdca i pamäti; ako naše piesne. A čo je pre ľud tiež veľmi dôležité je že knižočka táto je aj veľmi lacná. Stojí 50 halierov. A preto ju širokému obecenstvu vrelo odporúčame. Dostáť ju u vydavateľa v Pezinku (Bazin) Prešp. stol. Tam si pre ňu píšete.

— **Divadlo.** Mládež pešťbudínskeho „Kat Delníckeho Kruhu“ usporiada v nedeľu, dňa 30. júla 1905. v miestnostach Priemyselného Protestant. Spolku (Iparosképzó Prot. Egylet, VIII, Alföldi-utca 13.) *Divadelné predstavenie.* Predstaví sa: „Bludár“, obraz zo života, vo troch dejstvách, najlepši to kus slovenského spisovateľa F. Urbánka. Po predstavení, o 10. hod. začne sa tanečná zábava do rána. Začiatok presne o 1/8 hod. večer.

— **Útok na tureckého sultána.** V piatok dňa 21. júla chceli sultána pri selamlíku zmárniť. Keď vychodil z mošeje (kostol turecký) v tom okamihu vybuchla bomba so strašlivým rachotom a účinkom. Otrás tohoto pekelného nástroja bol tak silný, že okolité budovy sú veľmi porúchané. Dolámaných bolo asi 100 dvorných kočov. 22 ľudí bolo usmrteno a asi 80 ťažko ranených. Sultánovi nestalo sa nič. — Útok spáchal vraj jeden Armén a mal spoluvinníkov v paláci sultána. Pekelný nástroj bol ukrytý v jednom kočiari.

— **Luhačovické kúpele** do dňa 13. júla 1905. navštívilo 2123 hostov. (Roku 1904. do toho istého dňa 1865).

Zasláno.

Milým kolegom cukrovárníckym zriadením.

Dne 30. července bude otvorená národopisná, průmyslová a hospodárska výstava v Hodonine na Moravě, kdež bude soustředěn život krajů slováckých.

Poněvadž výstava poskytne, jak viděti z přípravných prací, příjemné překvapení, předpokládám, že co největší počet návštěvníků z blízka i z daleka tuto navštíví. Různé spolky při této příležitosti uspořádají zde své sjezdy a utuší tím svoji organizaci vnitřní.

Také odbor „Ústřední jednoty zřízených cukrovarnických mocnářství Rak.-Uher.“ uspořádá v Hodoníně společně s ústředním výborem „Jednoty“ v Praze dne 27. srpna sjezd zřízených cukrov. všech zemí našeho mocnářství.

Zveme tedy všechny spolusoudruhy k tomuto sjezdu, který nám poskytne příležitost navzájem se poznati a mezi sebou styky navázati.

Programm sjezdu:

1) Schůze o 10. hod. dopoledni v sále hotelu Evropa, kdež promluví jednatel „Jednoty“ p. Frant. Bušek o nutnosti naší organizace a účelu „Ústřední jednoty zřízených cukrovarnických mocnářství Rak.-Uher.“

2) Společný oběd v hotelu „Evropa“. (Cena obědu 1 K.) bez nápoju.

3) O 1 1/2 hod. odpolední společná návštěva výstavy.

(Jest nutno oznámiti nejdéle do 15. srpna koresp. lístkem počet návštěvníků na adr. p. Jan Čapek, vaříč v cukrovaru I. v Hodoníně). Kolegové dostavte se všichni, neboť vážnost doby toho vyžaduje.

V Hodoníně, dne 23. července 1905.

Za „Odbor ústř. jednoty zřízených cukrovar. mocnářství Rak.-Uher. v Hodoníně“.

V. Bulla, Jan Čapek,
předseda. jednatel.

Za „Ústřední jednotu zřízených cukrov. v Praze“.

Fr. Beran, Fr. Bušek,
předseda. jednatel.

Verejné podakovanie.

Za obsah a formu tohoto článku nebere redakcia zodpovednosť.

Všetkým tým pp. jednotlivcom, jako aj „Kat. Kruhu“ a „Pomocnej Pokladnici“ v Skalici, ktorí mi v mojom nešťastí dobrosrdečnú podporu poskytli i na tomto mieste srdečne ďakujem a volám „Pán Boh zaplať!“

V Skalici, 26. júla 1905.

S veškerou úctou

Jozef Horváth,
vyhorený 3. júna t. r.

Do Levár a okolia!

Kto chce mlet!

Novo-zariadený panský mlyn vo Veľkých Levároch prijíma meliva jednotlivých, alebo zamení múku, za obilie

Do Šaštína a okolia!

Veľactenému obecnstvu uvádzam v známost, že som si otvoril v Šaštíne číslo 71.

Maliarsku dielňu!

ktorú odporúčam et. obecnstvu do laskavej priazne. Prevezmem malovanie izieb, kostolov, obrazov, firiem atď., atď. Tak tiež prijímam práce nateráčské, jako: farbenie oblokov, dvier a podobné. Ďalej tiež obnovujem a pozlacujem križe na cintorínoch i obrazy. Všetko za cenu najľavnejšiu.

Pánom roľníkom odporúčam vyhotovenie plechových tabuliek i s nápisom za 35 kr.

S veškerou úctou

Teodor Calka,
maliar.

Do Ameriky

po cisárskych rýchlochodach „Kaiser Wilhelm der Grosse“, „Kaiser Wilhelm II“, „Krom-princ Wilhelm“ a rýchlych dvojárubov. výchpoštových parolodiach ako: „Bremen“, „Grosser Kurfürst“, „Friedrich der Grosse“, „Barbarossa“, „Princess Alice“ do New-Yorku, Baltimore, Galvestonu atď. najvýhodnejšie možno cestovať cez Bremen.

Plavba oceanom trvá len 5—7 dni.

Každú žiadanú úpravu ochotne a zdarma podá jediná československá firma

Kareš & Stotsky, Bremen

Bahnhofstrasse 29.

Kto chce byť krajansky obslužený, nech nevyhadáva žiadne iné firmy, ale s úplnou dôverou nech sa obráti na nás, my sme tisíce krajanov doprevadili za more ku ich úplnej spokojenosti. Závďavok nech si pošle každý z domu, načo obdrží od nás šifkartu, s ktorou keď sa preukáže na pruských hraniciach, bez prekážok bude ďalej prepustený. Pište na adresu:

Kareš & Stocky, Bremen

Bahnhofstrasse 29.

Každá sporiva gazdina
používa

Kolínskej kávovej prísady
SO SOKOLOM == SO SOKOLOM

Docielí tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej kávy

TOVARNE:
v Kolíne a Prostejove, Morava.

VODOVODY

samečinné i pomocou strojov
pre mestá, obce, veľkostatky, villy, tehelne, továrne a domy súkromné.

Najlepšie
PUMPY
trvanlivé
a so zárukou
zhotovuje
zariaďuje

Tovareň na
vodovody a
pumpy

JAN VITEZ v Přerově (Morava).

CENY MIERNE.
Predbežné výpočty a cenníky zadarmo.

